

UZTELECOM

“ЎЗБЕКТЕЛЕКОМ”

Акциядорлик компаниясининг

2022 йил учун

БИЗНЕС-РЕЖАСИ

Тошкент 2022

Мундарижа:

1.	“Ўзбектелеком” АКнинг 2022 йилда кўзланган асосий мақсади	4
2.	“Ўзбектелеком”АК тўғрисида маълумот	6
2.1.	“Ўзбектелеком”АК ташкил топиши	6
2.2.	Компаниянинг реквизитлари, устав жамғармаси ва таркибий тузилмаси	7
2.3.	“Ўзбектелеком”АКнинг асосий фаолияти	9
2.4.	“Ўзбектелеком” АКнинг халқаро муносабатлари	10
2.5.	“Ўзбектелеком”АК бўйича 2020 йилнинг асосий техник ва молиявий кўрсаткичлари	11
3.	“Ўзбектелеком”АКнинг 2022-2023 йиллардаги ривожланиш стратегияси ва амалга ошириладиган инвестицион лойиҳалар	11
3.1.	“Ўзбектелеком”АК томонидан 2022 йилда телекоммуникация тармоқларини қайта қуриш ва ривожлантириш бўйича амалга ошириладиган инвестицион лойиҳалари ҳақида маълумот	11
3.2.	Кутилаётган хавф хатарлар (риск) ва уларни олдини олиш	13
4.	Телекоммуникация бозорининг асосий тенденциялари ва муаммоларини баҳолаш	14
4.1.	Телекоммуникация бозорига таъсир кўрсатувчи омиллар ва трендлар	14
4.2.	Режалаштирилган кўрсаткичлар ва уларга эришиш шартлари	14
4.3.	Режалаштирилган тадбирлар	15
4.4.	Маҳаллий операторлар билан муносабатлар	17
5.	Компания телекоммуникация тармоғининг техник эксплуатацияси ва моддий ресурслари	17
5.1.	Телекоммуникация тармоғининг техник эксплуатация таҳлили	17
5.2.	Компаниянинг телекоммуникация қурилмаларини узлуксиз ишлашини таъминлаш	18
5.3.	2022 йилда “Ўзбектелеком”АК телекоммуникация тармоқларини меъёрда сақлаш учун моддий ресурслар базаси	19
6.	“Ўзбектелеком”АК меҳнат ресурслари	19
6.1.	“Ўзбектелеком”АКда меҳнат ресурсларига эҳтиёж ва уларнинг мавжудлиги	20

6.2.	Кадрларга қўйиладиган талаблар, уларни ўқитиш зарурияти ва ўқитишни ташкил этиш	20
7.	Молиявий-иқтисодий кўрсаткичлар	21
7.1.	“Ўзбектелеком”АКнинг асосий фаолиятидан олинган даромадлари	21
7.2.	Харажатлар таркиби	21
7.3.	“Ўзбектелеком”АК томонидан Ҳукумат кафолати ва тўғридан-тўғри жалб этилган чет эл кредитлари	23
	ИЛОВАЛАР	

1. “ЎЗБЕКТЕЛЕКОМ” АКНИНГ 2022 ЙИЛДА КЎЗЛАНГАН АСОСИЙ МАҚСАДИ

“Ўзбектелеком” АК (Компания)нинг 2022 йил бизнес-режаси:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги ПФ-4947-сон Фармони билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 5 октябрдаги “Рақамли Ўзбекистон — 2030” стратегиясини тасдиқлаш ва уни самарали амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПФ-6079-сон фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 28 апрелдаги “Рақамли иқтисодиёт ва электрон ҳукуматни кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4699-сон қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 22 январдаги ПФ-5308-сон “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” Фармони;

“Ўзбектелеком” АКнинг “2020-2030 йиллардаги ривожлантириш стратегияси” асосида ишлаб чиқилди.

Компания охириги йиллар давомида мунтазам равишда телекоммуникация ускуналари ва алоқа магистрал линиялари асосий қисмини модернизациялаштириб, ўз тармоғи технологик имкониятларини жиддий мустаҳкамлаб, овозли ва пакетли коммутация халқаро боғламаларини модернизациялаштириш ва имкониятларини кенгайтириш ишларини амалга ошириб келмоқда. Буларнинг барчаси, сўзсиз Компаниянинг республикада кучли инфратузилмали алоқа оператори мавқеини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга имкон бермоқда.

Компаниянинг мазкур 2022 йил бизнес режасида кўзланган мақсад ва вазифалари қуйидагилардан иборат:

1) телекоммуникация хизматлари бозорининг барча сегментларида етакчи ўринларга чиқиш ва мобил алоқа хизматлари бозорида ўз ўрнини мустаҳкамлаш, миждозлар (юридик ва жисмоний шахслар, давлат бошқарув органлари ва бошқалар)нинг телекоммуникация хизматларига бўлган талабларини тўлиқ қондириш ва Компания рақобатбардошлигини ошириш;

2) кўрсатилаётган хизматлар сифатини янада ошириш ва барқарорлигини таъминлаш, янги хизмат кўрсатиш форматини жорий этиш;

3) даромадларнинг барқарор ўсишини таъминлаш ва соф фойда

миқдорини янада ошириш;

4) аҳолининг Интернет ва мобил хизматларга бўлган талабини қондириш, Интернет хизматлари тезлигини ва сифатини ошириш, нархини камайтириш, халқаро интернет трафигини маҳаллийлаштириш (локализация) чораларини кўриш;

5) Республикада ахборот-коммуникация технологияларни янада ривожлантириш мақсадида маҳаллий операторлар билан самарали ҳамкорликда ишларни ташкил этиш;

6) Компания телекоммуникация тармоғини барқарор ривожлантириш ва янги технологияларни жорий этиш мақсадида бир қатор лойиҳаларни амалга ошириш.

Ушбу мақсадларга эришиш учун Компания ўз олдида қуйидаги чора-тадбирларни амалга оширилишини белгилаб қўйган:

- телекоммуникация тармоқларини ва линия кабел хўжалигини техник меъёрга келтириш, телекоммуникация қурилмаларини узлуксиз ва барқарор ишлашини таъминлаш бўйича дизел генераторлар ва муқобил электр таъминоти қурилмаларини ўрнатиш;

- Компаниянинг тариф сиёсатида янги истеъмолчиларни жалб этиш ва телекоммуникация хизматлардан фойдаланаётган доимий истеъмолчилар билан ўзаро манфаат асосидаги муносабатларни мустаҳкамлаш чоралари амалга оширилиш ва жозибадор тариф сиёсатини жорий этиш;

- Компания экспорт салоҳиятини ошириш йўналиши бўйича хорижий операторлар билан ўзаро манфаатли муносабатларни ўрнатиш, мавжуд халқаро ўтиш нуқталарининг ўтказувчанлик қувватини янада ошириш ва уларни захиралаш орқали Ўзбекистон Республикаси орқали ўтадиган халқаро транзит каналлари сони ва ҳажмини ошириш, кирувчи халқаро телефон трафиги ҳажмини сақлаб қолиш ва кўпайтириш чораларини кўриш ҳамда улар учун белгиланган ҳисоб-таксалар миқдорини қайта кўриб чиқиш орқали даромадларни кўпайтириш мақсад қилиб олинган.

Компаниянинг 2021 йил Бизнес-режасида инобатга олинган вазифалардан келиб чиқиб, асосий кўрсаткичларнинг эришилишида Ҳукумат томонидан белгиланган иқтисодий дастурларнинг энг муҳим устувор йўналишларини амалга ошириш ва юқори иқтисодий ўсиш суръатларини сақлашни таъминлаш муҳим омил қилиб олинган.

2. “ЎЗБЕКТЕЛЕКОМ” АК ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

2.1. “Ўзбектелеком” АК ташкил топиши

“Ўзбектелеком” акциядорлик компанияси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2000 йил 28 июндаги “Телекоммуникациялар соҳасида бошқарувни такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-2647-сон Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 30 июндаги “Ўзбектелеком” акциядорлик компанияси фаолиятини ташкил этиш масалалари тўғрисида”ги 253-сон Қарорига асосан “Маҳаллий Телеком” ва “Халқаро Телеком” акциядорлик жамиятларининг қўшилиши натижасида “Ўзбектелеком” акциядорлик компанияси ташкил топган.

“Ўзбектелеком” АК таркибига кирувчи компанияларни филиаллар сифатида бирлаштириш йўли билан акциядорлик жамиятларини қайта ташкил қилиш (холдинг тузилмасидан операторлик компаниясига айлантириш). Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 27 декабрдаги “Ўзбектелеком” АК хусусийлаштиришга тайёрлаш чоралари тўғрисидаги” 488-сон қарори билан “UzNet” шўъба корхонаси “UzNet” маълумот узатиш идоралараро тармоқ барча функциялари ва вазифалари “UzNet” филиали сифатида “Ўзбектелеком” АКга бирлаштирилди.

Ўқув жараёнини такомиллаштириш ва “Ўзбектелеком” АК мутахассисларининг малакасини ошириш мақсадида Кузатув кенгашининг 2003 йил 4 мартдаги қарори билан Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги (ЎзААА) ва Тошкент ахборот технологиялари университети (ТАТУ) бевосита иштирокида “Инженер-техник маркази” (ИТМ) ихтисослаштирилган филиали ташкил этилди (ҳозирда “Телекоммуникация ва персонални ривожлантириш маркази” филиали).

Фаолият янги турини ўзлаштириш - CDMA-450 стандартида симсиз радиоуланиш хизмати кўрсатиш мақсадида 2003 йилда “Ўзбектелеком Мобайл” филиали ташкил этилди, унинг асосий вазифаси Ўзбекистон Республикаси симсиз алоқа умуммиллий тизимини ривожлантириш ҳисобланади. Бугунги кунда компаниянинг “Ўзбектелеком Мобайл” филиали CDMA-450 стандарти асосида республиканинг барча минтақаларида мобил алоқа ва маълумотлар узатиш хизматларини тақдим этади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг алоқа ва ахборот-коммуникацион технологиялари масалалари бўйича Комплекси Қўмита мажлисининг 2004 йил 6 апрелдаги ва “Ўзбектелеком” АКнинг Кузатув кенгашининг 2004 йил 26 майдаги 39-сон қарори билан “Ўзбектелеком” АК “UzNet” филиали “Интал Телеком” филиалига бирлаштирилади. Янги ташкил этилган филиал “UzNet” номи билан аталади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8 августдаги ПҚ-149-сон “Маълумотлар узатиш хизматларини ривожлантириш ва

“Ўзбектелеком” АКни хусусийлаштиришга тайёрлаш бўйича тадбирлар тўғрисида”ги Қарорига биноан UzPAK “Ўзбектелеком” АКнинг “UzNet” филиали (“Бизнесни ривожлантириш маркази” филиали) билан бирлашиш ҳисобига “Ўзбектелеком” АКнинг филиалига айлантирилди. Ҳозирда “Бизнесни ривожлантириш маркази” филиали тугатилиб асосий восита ва хизмат кўрсатилаётган мижозлар ҳудудий филиаллар ўртасида тақсимланган.

2011 йилда “Ўзбектелеком” АК томонидан Ребрендинг ўтказилди ва янги UZTELECOM™ бренди ва “Ўзбектелеком” АК суббрендлари — UZMOBILE™ ва UZONLINE™ брендларини кенг миқёсда илгари суриш режалаштирилди, улар “Ўзбектелеком” компанияси ва унинг тузилма бўлинмалари хизматларини илгари суриш ягона комплекс кўргазмали стратегиясини яратишга йўналтирилган.

2015 йил 1 мартдан Компания “ЎзМобайл” филиали томонидан GSM/CDMA стандартлари асосида мобил алоқа хизматларини кўрсатиб келмоқда.

“Ўзбектелеком” АК Кузатув кенгашининг 2019 йил 8 ноябрдаги 339-сон мажлисида “O’zbektelecom International” МЧЖни ихтиёрий тугатиш тўғрисидаги қарорига биноан “Ўзбектелеком”нинг Самарқанд, Жиззах, Қашқадарё, ва Сурхондарё ҳудудий филиаллари таркибида Самарқанд, Жиззах, Қарши ва Термиз шаҳар телекоммуникация боғламалари ташкил этилди.

2020 йил март ойидан бошлаб Компания томонидан кўрсатиладиган барча телекоммуникация хизматлари ягона UZTELECOM™ савдо белгиси остида кўрсатиб келинмоқда.

2.2. Компаниянинг рекузитлари, устав жамғармаси ва таркибий тузилмаси.

Компаниянинг тўлиқ номи: “Ўзбектелеком” акциядорлик компанияси;

Таъсис этилган йили: 2000 йил;

Лицензиялар:

1. Маҳаллий телекоммуникация тармоқларни лойиҳалаштириш, қуриш, улардан фойдаланиш ва уларга хизматлар кўрсатиш, берилган муддат 21.08.2015 йил, №АА 0005657;

2. Шаҳарлараро телекоммуникация тармоқларни лойиҳалаштириш, қуриш, улардан фойдаланиш ва уларга хизматлар кўрсатиш, берилган муддат 03.11.2015 йил, №АА 0005718;

3. Халқаро телекоммуникация тармоқларни лойиҳалаштириш, қуриш, улардан фойдаланиш ва уларга хизматлар кўрсатиш, берилган муддат 21.08.2015 йил, №АА 0005659;

4. Маълумотлар узатиш тармоқлари лойиҳалаштириш, қуриш, улардан фойдаланиш ва уларга хизматлар кўрсатиш, берилган муддат 21.08.2015 йил, №АА 0005661;

5. Мобил алоқа (уяли) тармоқларни лойиҳалаштириш, қуриш, улардан фойдаланиш ва уларга хизматлар кўрсатиш, берилган муддат 03.11.2015 йил, №АА 0005717;

6. Телерадиоэшиттиришларни тарқатиш (трансляция қилиш) тармоқларини лойиҳалаштириш, қуриш, улардан фойдаланиш ва уларга хизматлар кўрсатиш, берилган муддат 21.08.2015 йил, №АА 0005662.

7. Уй-жой хўжалик қурилиши учун объектлар ва комплекслар лойиҳа-смета ҳужжатларини яратиш, шу жумладан уларнинг муҳандислик тармоқлари ва тизимларини лойиҳалаштириш (берилган вақти 31.01.2017 йил №002166)

Ташкилий – ҳуқуқий шакли: акциядорлик жамияти;

Банк реквизитлари:

Юридик манзил: Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, Амир Темур шоҳ кўчаси, 97 “А”-уй,
тел: (+99871) 239-23-07,
факс: (+99871) 238-01-88,
E-mail: info@uztelecom.uz,
веб-сайт: www.uztelecom.uz;

Компания устав жамғармаси:

Компания Устав фонди 192 458 307 302 (бир юз тўқсон икки миллиард тўрт юз эллик саккиз миллион уч юз етти минг уч юз икки) сўмни ташкил қилади.

- давлат улуши – 94,08 фоиз ёки 181 074 690 458 (бир юз саксон бир миллиард етмиш тўрт миллион олти юз тўқсон минг тўрт юз эллик саккиз) сўм (156 910 477 дона оддий акциялар);

- бошқа юридик ва жисмоний шахслар улуши – 5,92 фоиз ёки 11 383 616 844 (ўн бир миллиард уч юз саксон уч миллион олти юз ўн олти минг саккиз юз қирқ тўрт) сўм (9 864 486 дона имтиёзли акция).

Компания Устав фонди номинал қиймати 1 154 сўм бўлган умумий 166 774 963 (бир юз олтмиш олти миллион етти юз етмуш тўрт минг тўққиз юз олтмиш уч) дона ҳужжатсиз акцияларга бўлинган, шундан 156 910 477 (бир юз эллик олти миллион тўққиз юз ўн минг тўрт юз етмиш етти) дона эгаси ёзилган оддий ва 9 864 486 (тўққиз миллион саккиз юз олтмиш тўрт минг тўрт юз саксон олти) дона эгаси ёзилган имтиёзли акцияларни ташкил қилади.

2.3. “Ўзбектелеком” АКнинг асосий фаолияти

Компания ўз тармоғи билан бутун республикаимиз ҳудудини қамраб олган Ўзбекистон Республикасида энг йирик телекоммуникация операторидир. Замонавий технологиялар асосида қурилган ўз телекоммуникация тармоғидан фойдаланиб, Компания телекоммуникация хизматларини тақдим этади.

Бутун Ўзбекистон ҳудудида куннинг исталган вақтида аҳоли ва давлат тизимлари, идораларини энг замонавий ҳамда сифатли телекоммуникация хизматлари билан таъминлаш Компаниянинг асосий мақсади ҳисобланади.

Барча истеъмолчиларига бутун республика ҳудудларида телекоммуникация хизматларини тақдим этиш Компаниянинг иқтисодий фаолияти асоси ҳисобланади. Шу билан бирга, асосан анъанавий овозли алоқа ва Интернет тармоғига уланиш хизматлари билан бир вақтда Компания симли ва симсиз технологиялар бўйича маълумотлар узатиш замонавий хизматларини тақдим этади.

Бундан ташқари бугунги кунда Компания томонидан аҳолининг кенг оммаси учун янги хизмат турлари “Уйгача оптика” технологиялари бўйича HD форматида телевизион дастурини узатиш имконияти билан IPTV интерактив телевидения, видеотелефония ҳамда Компания корпоратив мижозлари учун видеоконференц алоқа хизматини кўрсатиб келмоқда.

Шу билан бирга, компания бошқа операторларни улаш, алоқа операторлари ва провайдерларига каналларни ижарага бериш хизматларини тақдим этади.

CDMA/GSM стандартларидаги мобил симсиз алоқа кенг ривожланиб келаётган истиқболли хизматлардан бири ҳисобланади.

Компания учун анъанавий йўналишларда рақобатнинг кучайиши ҳамда республикада ҳозирги даврда кучли алоқа оператори мавқесини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш шароитларида Компания янги бозорларни очиш ва инновация сервисларни ривожлантириб, иқтисодий фаолиятини фаол диверсификациясини олиб бормоқда.

Компанияни республикада янада жадал ривожлантириш учун катта имкониятлар ва инфратузилмага эга. Компания телефон станциялари ва магистрал алоқа каналлари кўп қисмини модернизациялаштириб, ўз тармоғи технологик имкониятларини кескин мустаҳкамламоқда ва кенгайтирмоқда.

Республика бўйича туман марказлари миқёсида маънавий эскирган аналог телефон станциялари замонавий рақамли станцияларга алмаштирилди. Оптик-толали алоқа линиялари асосида юқори тезликдаги рақамли каналлар яратилган тармоқни кенгайтириш ва унинг ишончилигини ошириш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Яратилган

инфратузилма симсиз технологияларни, хусусан, мобил алоқани тез суръатлар билан ривожлантириш учун асос бўлиб хизмат қилади.

Компаниянинг маҳаллий телекоммуникация тармоғи 2,1 миллионга яқин рақамлар сифимига эга 2,3 мингдан зиёд АТСлардан ташкил этилган, уларнинг 100 фоизи рақамли ҳисобланади. Маҳаллий телекоммуникация тармоғини рақамлаштириш электр алоқа тармоқлари иши сифатини анча оширишга имкон берди, тармоқ абонентларига янги хизмат турларини тақдим этишни таъминлади ҳамда фойдаланувчилар кенг доирасига Интернет тармоғига юқори тезликда уланишни ташкил этишга имкон берди.

Компаниянинг транспорт тармоғини кўп босқичли бошқаришни таъминловчи замонавий SDH тармоқ технологияларидан фойдаланиш билан оптик-толали ва радиорелели линиялар асосида ташкил этилган. Тақдим этилаётган янги хизмат турларининг юқори сифатини таъминлаш ва уларнинг турларини кенгайтириш мақсадида DWDM ва IP/MPLS туридаги юқори тезликда узатиш тизимлари асосида янада ривожлантириш бўйича лойиҳалар амалга оширилмоқда.

2.4. “Ўзбектелеком” АКнинг халқаро муносабатлари

Компания АК алоқа операторлари тармоқларига тўғридан-тўғри халқаро чиқишларга эга бўлиб, чет эл операторларига трафик транзити бўйича халқаро операторлар ва компаниялар билан ўзаро ҳамкорлик қилади, деярли исталган сифимда халқаро рақамли каналларни ижарага беради.

Электр алоқаси соҳасида Минтақавий ҳамжамият операторлари кенгаши таркибига киради, бошқа қатор халқаро ташкилотларда иштирок этади.

Компания халқаро алоқа операторлари билан ўзаро фаолият юритади, халқаро телекоммуникация лойиҳаларида иштирок этади, хорижий операторлар ва телекоммуникация ускуналарини ишлаб чиқарувчи компаниялар билан ҳамкорлик қилади.

Компаниянинг халқаро чегара олди ўтиш нуқталарини ташкиллаштириш бўйича олиб борган ишлари натижасида Компаниянинг телекоммуникация тармоғи қуйидаги чегара олди давлатлари: Қозоғистон Республикаси, Туркменистон Республикаси, Тожикистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Афғонистон Ислом Республикаси телекоммуникация тармоқлари билан туташ нуқталарига эга бўлди. Мавжуд халқаро алоқа линияларини кенгайтириш ва янгиларини қуриш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

Компаниянинг Германия Федератив Республикаси, Гонконг махсус маъмурий ҳудуди ҳамда Россия Федерацияси ҳудудларида ташкил этилган

Ўтиш нуқталари орқали телекоммуникация операторлари билан алоқа каналларини ташкил қилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Компания 15 та давлатнинг 30 дан ортиқ операторлари билан халқаро телефон каналларни ташкиллаштирган, халқаро операторлар билан телефон трафик алмашуви 4 та Халқаро коммутация маркази (ХКМ), Ўзбекистон Республикасида фаолият кўрсатаётган интернет провайдерларга халқаро интернет тармоғига уланиш хизматлари Халқаро пакетли коммутация маркази (ХПКМ) орқали амалга оширилмоқда.

2.5. “Ўзбектелеком” АҚ бўйича 2021 йилнинг асосий техник ва молиявий кўрсаткичлари

2021 йилда “Ўзбектелеком” АҚ нинг телекоммуникация тармоқларини янада ривожлантириш ва модернизациялаш бўйича қатор истиқболли инвестиция лойиҳалари амалга оширилиши натижасида тармоқ инфратузилмаси янада яхшиланди, жумладан:

- 2103,0 км узунликдаги оптик толали алоқа линиялари ётқизилди;
- вилоятлар, туман марказлари ва республика шаҳарларини рақамли телекоммуникация тармоғи билан қамраб олиш даражаси 100 фоизни;
- кенг полосали хизматлардан фойдаланалиётган сиғим 1,2 млн. дан ортиқни, шундан xDSL бўйича 586,9 мингта, FTTx бўйича 206,5 мингта, GPON бўйича 495,4 мингта.

3. “ЎЗБЕКТЕЛЕКОМ” АҚНИНГ 2022-2023 ЙИЛЛАРДАГИ РИВОЖЛАНИШ СТРАТЕГИЯСИ ВА АМАЛГА ОШИРИЛАДИГАН ИНВЕСТИЦИОН ЛОЙИҲАЛАР

3.1. “Ўзбектелеком” АҚ томонидан 2022 йилда телекоммуникация тармоқларини қайта қуриш ва ривожлантириш бўйича амалга ошириладиган инвестицион лойиҳалари ҳақида маълумот

“Ўзбектелеком” АҚ томонидан 2022-2023 йилларда мобайнида тармоққа янги технологияларни киритиш, янги хизмат турларини жорий этиш ва даромадларни ошириш, шунингдек, магистрал, мобил тармоғини, зонаичи ва маҳаллий тармоқларни ривожлантириш, реконструкция қилиш ва заҳиралаш бўйича бир қатор аҳамиятли тадбирлар режалаштирилган. Жумладан:

- “Маълумотларни сақлаш ва қайта ишлаш марказларини (Дата-центр) ташкил этиш” лойиҳасини амалга ошириш;
- “Ўзбектелеком” АҚ халқаро пакетли коммутация марказларини кенгайтириш” лойиҳасини амалга ошириш;

- “Ўзбектелеком” АК телекоммуникация транспорт тармоғи ва маълумотлар узатиш тармоғини кенгайтириш” лойиҳасини амалга ошириш;
- “Ўзбектелеком” АКнинг шарқий минтақада кенг полосали мобил алоқа тармоғини кенгайтириш” лойиҳасини амалга ошириш;
- “Ўзбектелеком” АКнинг ғарбий минтақада кенг полосали мобил алоқа тармоғини кенгайтириш” лойиҳасини амалга ошириш;
- “Ўзбектелеком” АКнинг кенг полосали кириш тармоқларини кенгайтириш ва модернизация қилиш” лойиҳасини амалга ошириш;
- “Ўзбектелеком” АКнинг оптик толали алоқа линияларини қуриш” лойиҳасини амалга ошириш;
- ижтимоий аҳамиятга эга “Туризм зоналарини телекоммуникация хизматлари билан таъминлаш ва Wi-Fi зоналарини ташкил этиш”, Республика ҳудудида “Хавфсиз шаҳар” тизими жорий этиш доирасида бир қатор лойиҳаларни амалга ошириш, кўп қаватли уйларгача телекоммуникация тармоқларини етказиш каби бир қатор лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилмоқда.

2021-2022 йилларда:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 5 октябрдаги “Рақамли Ўзбекистон — 2030» Стратегиясини тасдиқлаш ва уни самарали амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПФ-6079-сон фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 22 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Аҳоли пунктларида телекоммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-4329-сон қарори ва бошқа Ҳукумат қарорларига мувофиқ:

- 2,3 млн. портга тенг кенг полосали кириш қурилмаларини ўрнатиш;
- Бухоро, Кўкон ва Тошкент шаҳарларида Дата марказ қуриш;
- “Ўзбектелеком” АК мобил алоқа қамровини кенгайтириш;
- Ҳалқаро пакетли коммутация марказини, хизмат кўрсатиш ядросини, маълумотлар узатиш тармоқларини ўтказувчанлигини ошириш;
- “Ўзбектелеком” АК томонидан давлат аҳамиятига эга автомагистрал ва темир йўлларда мобил алоқа қамровини ривожлантириш;
- “Ўзбектелеком” АКнинг оптик толали алоқа линияларини қуриш” лойиҳасини амалга ошириш;
- Республикамизнинг барча ҳудудлари бўйлаб ахборот коммуникация инфратузилмасини ривожлантириш, аҳолига, ижтимоий соҳа ва бошқа соҳа объектларига юқори тезликдаги, сифатли телекоммуникация хизматларини тақдим этилишини таъминлаш мақсадида FTТх технологияси асосида 60 000 км дан ортиқ оптик толали алоқа линияларини қуриш;
- Магистрал транспорт тармоғини ўтказувчанлигини ошириш ва бошқа лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилган.

Лойиҳаларни Компаниянинг ўз маблағлари, жалб қилинадиган кредит маблағлари ва Ўзбекистон Республикаси ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга ошириш режалаштирилмоқда.

3.2. Кутилаётган хавф хатарлар (риск) ва уларни олдини олиш

Бозор иқтисодиёти шароитида барча хўжалик юритувчи субъектлар турли ноаниқликлар ва хавф хатарларга дуч келгани каби, телекоммуникация хизматлари бозорида ҳам қатор хавф хатарлар мавжуд ва уларни олдини олиш ва корхоналар фаолиятига уларнинг таъсирини имкон қадар камайтириш чораларини кўриш долзарб ҳисобланади.

Телекоммуникация корхоналари фаолиятига сиёсий вазият, иқтисодий аҳвол, қонунчилик асоси, халқнинг ижтимоий-маданий савияси, тармоқларнинг илмий-техник даражаси, табиий, иқтисодий шароит ва бозорнинг ўзига мос таркиби, яъни конъюктураси таъсир кўрсатади.

Компания фаолияти давомида хўжалик хавф хатарларнинг қуйидаги турлари бевосита таъсир қилади:

- ишлаб чиқариш (об-хаво, техник, технологик, тақсимлаш, ташкилий, кутилмагандаги ўлим хавфи, бошқарув ва бошқалар);

- даллолчилик (даромадни тўғридан-тўғри йўқотиш хавфи, бевосита пулни йўқотиш ва мулкий зарар кўриш хавфи, фуқаролик жавобгарлигининг пайдо бўлиш хавфи ва бошқалар);

- тижорат (маҳсулот ездаиб бераолмаслик хавфи, маҳсулотни сота олмаслик хавфи, йўқотиш хавфи ва бошқалар);

- молиявий (кредит, мулкий, суғурта, валютавий, депозит, нархга боғлиқ бўлган ноликвидлик, иқтисодий, таваккалчилик устамаси ва бошқалар);

- инновацион (ижтимоий, илмий техника тараққиёти натижаларини жорий қилиш билан боғлиқ бўлган таваккалчилик).

“Ўзбектелеком” АК томонидан барча юзага келадиган хавф хатарларни олдини олиш мақсадида 2 та йўналишда тегишли ишлар олиб борилади:

1. Таваккалчилик фаолиятида мавжуд хавф-хатарларни ва унинг натижасида эҳтимолли йўқотишларни олдини олиш учун суғурталаш механизмидан фойдаланилади. Ушбу мақсадлар (бино-иншоотлар, автомобилотранспорт воситалари, ходимлар суғуртаси ва бошқалар) учун 2022 йилда 5,7 млрд. сўм миқдоридаги маблағ сарфланиши режалаштирилган.

2. Суғурта қилишни талаб этмайдиган хавф хатарлар борасида қуйидаги ишлар амалга оширилиши режалаштирилган:

- тижорат фаолиятига доир хавф-хатарлар бўйича молиявий фаолият кўрсаткичлари нисбатини тўғри аниқлаш ва сақлаб бориш, инвестицияларнинг рентабеллигини оширадиган усулларни излаб топиш;
- ресурсларни ноўрин тақсимлаш хавф-хатари бўйича кўрсатиладиган телекоммуникация хизматлари ҳажмидан келиб чиққан ҳолда ресурсларни тақсимлашда устувор йуналишларни аниқ белгилаб олиш;
- иқтисодий беқарорлик ва талабнинг ўзгариши хавф-хатари бўйича доимий равишда таҳлил ишларини олиб бориш ва бозор конъюктурасидан келиб чиққан ҳолда тасдиқланган режаларга ўзгартиришлар киритиб бориш;
- молиявий хавф-хатарлар бўйича маблағларни моҳирлик билан ишлатиб бориш, пассив маблағларни фойда келтирадиган лойиҳаларга жойлаш ёки банкларга депозитга қўйиш;

4. ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ БОЗОРИНИНГ АСОСИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ ВА МУАММОЛАРИНИ БАҲОЛАШ

4.1. Телекоммуникация бозорига таъсир кўрсатувчи омиллар ва трендлар

Бугунги кунда Республикадаги телекоммуникация бозори ўзининг ижобий ва салбий томонлари билан юзага келди, бозор эҳтиёжлари аниқланди, телекоммуникация хизматлари фойдаланувчиларининг истеъмол ҳажми шаклланди. Хусусан, бозорга қуйидаги омиллар таъсир кўрсатади:

Мамлакатдаги интернет истеъмоли кун сайин ортиб бормоқда ва фойдаланувчилар томонидан борган сари кўп трафик сарфланмоқда. Статистика маълумотларига кўра, 2010 йилдан 2021 йилгача Интернет фойдаланувчилари сони 4 баробар (5,5 млн.дан 22 млн.гача) ошди ва бу кўрсаткич ўсишда давом этмоқда. Бу даврда Интернетнинг кириб келиши ҳам (ёйилиши, тарқалиши) 20 %дан 66% гача ошди. Фойдаланувчилар томонидан трафик истеъмолининг кун сайин ортиб бораётганини ҳисобга олиб, ташқи канални кенгайтириш зарурияти муҳим масала бўлиб қолмоқда.

Бундан ташқари халқаро кўнғироқлар фойдаланувчилари кўнғироқларни амалга ошириш учун чет ишлаб чиқарувчиларининг мобил дастурларидан фойдаланмоқдалар, бу эса Интернет канали юкланишининг ортиши ва анъанавий телефония трафигининг пасайиши орқали халқаро кўнғироқлардан даромаднинг камайишига олиб келмоқда.

Яна шуни ҳам эътиборга олиш керакки, хорижий мамлакатларда Интернет трафигини маҳаллийлаштириш 60%дан кам бўлмаган кўрсаткични ушлаб турса, Ўзбекистонда бу кўрсаткич 20%ни ташкил этмоқда, бу эса ўз ўрнида Интернет тармоғига уланиш хизматларининг натижавий нархига салбий таъсир кўрсатади.

4.2. Режалаштирилган кўрсаткичлар ва уларга эришиш шартлари

Бизнес-режада 2022 йилда Компаниянинг тўғридан-тўғри тижорат фаолияти орқали даромадларни янада ошириш чораларини кўриш режалаштирилган. Хусусан,

1. Интернет абонентлари сони 1,7 млн.тага, телефон алоқаси абонентлари сонини 1,5 млн. тага, мобил алоқа абонентлари сонини 7,6 млн. тага етказиш мақсад қилиб олинган.

2. Ҳозирги кунда Интернет абонентлари сони 1,2 млн., телефон алоқаси абонентлари сонини 1,5 млн., мобил алоқа абонентлари сонини 7,1 млн. ни ташкил этади.

3. Телекоммуникация бозорига таъсир кўрсатувчи омиллар ва трендлар

Бугунги кунда Республикадаги телекоммуникация бозори ўзининг ижобий ва салбий томонлари билан юзага келди, бозор эҳтиёжлари аниқланди, телекоммуникация хизматлари фойдаланувчиларининг истеъмол ҳажми шаклланди. Хусусан, бозорга қуйидаги омиллар таъсир кўрсатади:

Мамлакатдаги интернет истеъмоли кун сайин ортиб бормоқда ва фойдаланувчилар томонидан борган сари кўп трафик сарфланмоқда. Статистика маълумотларига кўра, 2010 йилдан 2020 йилгача Интернет фойдаланувчилари сони 4 баробар (5,5 млн.дан 22 млн.гача) ошди ва бу кўрсаткич ўсишда давом этмоқда. Бу даврда Интернетнинг кириб келиши ҳам (ёйилиши, тарқалиши) 20 %дан 66% гача ошди. Фойдаланувчилар томонидан трафик истеъмолининг кун сайин ортиб бораётганини ҳисобга олиб, ташқи канални кенгайтириш зарурияти муҳим масала бўлиб қолмоқда.

Бундан ташқари халқаро кўнғироқлар фойдаланувчилари кўнғироқларни амалга ошириш учун чет ишлаб чиқарувчиларининг мобил дастурларидан фойдаланмоқдалар, бу эса Интернет канали юкланишининг ортиши ва анъанавий телефония трафигининг пасайиши орқали халқаро кўнғироқлардан даромаднинг камайишига олиб келмоқда.

Яна шуни ҳам эътиборга олиш керакки, хорижий мамлакатларда Интернет трафигини маҳаллийлаштириш 60%дан кам бўлмаган кўрсаткични ушлаб турса, Ўзбекистонда бу кўрсаткич 20%ни ташкил этмоқда, бу эса ўз ўрнида Интернет тармоғига уланиш хизматларининг натижавий нархига салбий таъсир кўрсатади.

4.3. Режалаштирилган тадбирлар

Сўнги йилларда Компания томонидан амалга оширилаётган реклама тадбирлари Компаниянинг брендлари имиджини ошириш, янги хизмат турлари ва тариф режаларни кенг оммага етказишга йўналтирилган эди.

2020 йилдан бошлаб Республика телекоммуникация хизматлари бозорида Компаниямиз барча спектрдаги телекоммуникация хизматларини ягона савдо белгиси UZTELECOM™ остида кўрсатиб келинмоқда.

Компания хизматларининг B2B/B2G бозорларига кириб бориш даражасининг пастлиги, шунингдек бу бозорларнинг катта салоҳиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, ушбу йўналишларда фаолиятни кучайтириш режалаштирилган. Жумладан:

1. B2B/B2G сотувларида менеджерлар иштирокини ошириш, уларни жалб қилиш мақсадида сифатли ва юқори даромад келтиришга қаратилган махсус рағбатлантириш дастурини яратиш;

2. Техник тадқиқотлар ва уланишлар бўйича жараёнларни оптималлаштириш масалалари доирасида Компаниянинг ички тартиб-қоидаларини кўриб чиқиш. Жумладан, қисқа муддатларда “охирги мил”ни ташкиллаштириш бўйича прогноз ва кейсларни максимал самарали ҳисоблашга, қатъий “кейс” ёндашувидан келиб чиқиб абонентларни улашни ва уларга техник хизмат кўрсатиш муддатларини қисқартиришга қаратилган тартиб ва регламентларни ишлаб чиқиш.

Юқорида санаб ўтилганларнинг барчасини амалга ошириш, B2B/B2G сегментини 90% камраб олиш имконини беради.

B2C бозори учун мавжуд сотув каналларини кўриб чиқиш кўзда тутилган, шу қаторда жаҳон тажрибасидан келиб чиқиб ташқи сотув каналларини яратиш, хусусан қуйидагилар режалаштирилган:

1. B2C бозорида иштирокчилар орасида рақобатнинг юқорилигини ҳисобга олиб, рақобатбардош тариф режалари ва таклифларни ишлаб чиқиш, шунингдек абонентларга хизмат кўрсатиш сифатини ошириш.

2. Тижоратда менеджерлар иштирокини ошириш, уларни жалб қилиш мақсадида сифатли ва юқори даромад келтиришга қаратилган махсус рағбатлантириш дастурини яратиш.

Шунингдек, айти вақтда бозорда Компаниянинг телекоммуникация хизматларини кўрсатувчи оператор сифатида абонентларга хизмат кўрсатиш даражасини ошириш мақсадида қуйидаги чораларни амалга ошириш, хусусан:

1. Абонентларнинг хизмат кўрсатиш сифатидан қониққанлигини аниқлаш мақсадида бозор тадқиқотларини ўтказиш, Компаниянинг заиф томонларини аниқлаш, Компаниянинг телекоммуникация хизматларини кўрсатувчи оператор сифатида истеъмолчиларга тавсия этиш ва хизмат кўрсатишга тайёр эканлигини аниқлаш.

2. Тадқиқотлар натижасида олинган маълумотларни таҳлил қилиш, хизмат сифатини яхшилаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш, Компаниянинг заиф томонларини оптималлаштириш ва кучли томонларини кадрият сифатида шакллантириш.

3. Тасдиқланган режага мувофиқ ишларни амалга ошириш ва пост-таҳлил ўтказиш.

Тижорат учун кенг қўламли мақсадларни ҳисобга олган ҳолда, бюджет кўрсаткичларининг жорий ҳисоботини ва мониторингини қайта кўриб чиқиш керак бўлади, шу ўринда ҳисобот даврида бошқаришнинг мослашувчан қобилияти маълум бир кўрсаткичга йўналтирилган режаларни сифатли бажаришга қаратилган рағбатлантириш тизимини яратиш талаб этилади.

4.4. Маҳаллий операторлар билан муносабатлар

Компания республикада телекоммуникация хизматларини тақдим этувчи мобил алоқа операторлари ва интернет провайдерларга шартномалар асосида хизмат кўрсатмоқда. Уларга интернет тармоғига уланиш, тармоқлараро уланиш (интерконнект), транспорт тармоқларини ижарага бериш, Uz-IX ва Tas-ix тармоқларига уланиш ҳамда бошқа турдаги телекоммуникация хизматларини тақдим этмоқда.

Жумладан, 2021 йилда Ҳалқаро пакетли коммутация маркази (ХПКМ) га уланган оператор ва провайдерларга ажратилган тезлик 979 852 Мбит/с дан 1 267 052 Мбит/с га етказилиб, 287 200 Мбит/с га оширилди. 2022 йилда эса 1 267 052 Мбит/с дан 1 397 104 Мбит/с етказиш режалаштирилган.

5. КОМПАНИЯНИ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ ТАРМОҒИНИНГ ТЕХНИК ЭСПЛУАТАЦИЯСИ ВА МОДДИЙ РЕСУРСЛАРИ

5.1. Телекоммуникация тармоғининг техник эсплуатация таҳлили

2021 йил мобайнида “Ўзбектелеком” АК томонидан телекоммуникация тармоғини жадал суръатлар билан ривожлантириш борасида қатор истикболли лойиҳалар амалга оширилиши натижасида Компаниянинг маҳаллий телекоммуникация тармоғида АТСларнинг умумий ўрнатилган сиғими жорий йил якунига келиб, 2 085,1 минг рақамни, шундан шаҳар телефон тармоғида 2 011,3 минг рақамни, қишлоқ телефон тармоғида 73,8 минг рақамни ташкил этиб, рақамлаштириш даражаси 100 фоизга етказилди. 2022 йилда АТСларнинг умумий ўрнатилган сиғими 2 100,0 минг рақамга етказилиши режалаштирилган.

Ўрнатилган сиғимдан фойдаланиш коэффициенти умумий ҳисобда Компания бўйича 72,5 фоизни, шаҳар ва қишлоқ телефон тармоқлари бўйича мос равишда 73 фоиз ва 67 фоизни ташкил этди.

Маҳаллий телекоммуникация тармоғида умумий узунлиги 99 967,1 км кабелдан фойдаланилади, шу жумладан ШТТ – 80 303,6 км ва ҚТТ – 19 663,5 км. Ҳаво алоқа линиялари узунлиги 32 639,4 км, шу жумладан ШТТ – 20 684,6 км, ҚТТ – 11 954,8 км.

5.2. Компаниянинг телекоммуникация қурилмаларини узлуксиз ишлашини таъминлаш

2021 йилда “ЎзМобайл” филиали GSM стандартидаги мобил алоқа хизматини сифатли ва узлуксиз ишлашини таъминлаш мақсадида республиканинг олис ҳудудларига ўрнатилган база станцияларига 1 комплект умумий қуввати 11 кВт бўлган гибрид (куёш ва шамол) электростанцияси ўрнатиб ишга туширилган. “ЎзМобайл” филиали объектларидаги климатехника шароитини яхшилаш мақсадида 143 комплект 18000BTU, 24000BTU, 30000BTU, 60000BTU совутиш қувватига эга бўлган кондиционерлари харид қилинди ва ўрнатиб ишга туширилди.

Кондиционерларни соз ҳолатини таъминлаш мақсадида турлик эҳтиёт қисмлари харид қилиниб филиалларга ажратилди. Андижон, Бухоро, Навои, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё ва Хоразм филиаллари телекоммуникация қурилмаларига тегишли захира электр энергияси манбаларини тиклаш учун 176 дона 12V 92,8Ah, 24 дона 2V 400Ah, 24 дона 2V 300 Ah, 24 дона 12V 92Ah, 24 дона 2V 1300Ah, 24 дона 2V 500Ah, 48 дона 2V 1600Ah ва 176 дона 12V 100Ah аккумуляторлари ажратилди.

“БКМ” филиали электртаъминот тизими қувватини ошириш ва такомиллаштириш” лойиҳаси доирасида 2021 йил давомида 2-ТПнинг 0,4кВ қисмига ГРШ шитлари ўрнатилди, қурилиш-монтаж ва созлаш ишлари якунланди.

2022 йил давомида, ўрнатилган АВР қурилмаларининг мониторинг тизимини қурилиш-монтаж ва созлаш ишларини амалга ошириш, АВР ДГУ қурилмасини ўрнатиб қурилиш-монтаж ва созлаш ишларини амалга ошириш, ўрнатилган 9 дона АВР қурилмаларида автоматика қисмларини созлаш, ТП-1 ва ТП-2ларда ўрнатилган реактив қувватни компенсацияловчи қурилмаларни ишга тушириш-созлаш ишларини амалга ошириш, ўрнатилган АВР қурилмаларидан истеъмолчиларгача бўлган масофада кучланиш кабелларини ётқизиш бўйича қурилиш-монтаж ишларини бажариш, истеъмолчиларга 0.4кВ тақсимлаш электр жавонларини ўрнатиш ва монтаж қилинган кучланиш кабелларини улаш ва ишга тушириш ишларини босқичма-босқич амалга ошириш режалаштирилган.

“Ўзбектелеком” АКнинг объектларини узлуксиз электр таъминоти билан таъминлаш, маънан ва жисмонан эскирган ДГА қурилмаларини алмаштириш, телекоммуникация қурилмаларининг сифатли ишлашини таъминлаш мақсадида, 2022 йилда ҳар хил қувватли жами 135 та дизель

генератор қурилмалари, 3374 та аккумуляторлари ва 511 дона климаттехника ускуналари харид қилиниши (37,186 млрд сўм) белгиланган.

5.3. 2022 йилда Компания телекоммуникация тармоқларини меъёрда сақлаш учун моддий ресурслар базаси

“Ўзбектелеком” АК ўз даромадларини, ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда кўрсатилаётган хизматлар сифати ва ҳажмини янада ошириш мақсадида маҳаллий телекоммуникация тармоқларида линия кабел хўжалигини техник меъёрга келтириш, телекоммуникация қурилмаларини узлуксиз ва барқарор ишлашини таъминлаш бўйича, қурилмаларга сервис хизматларини кўрсатишни йўлга қўйиш, дизел-генератор ва аккумулятор батареялар ўрнатиш, замонавий хизматларни (IPTV, IP-телефония/видеотелефония ва бошқалар) жорий этиш бўйича уй ва хонадонларгача ОТАЛ қуриш ишлари режага асосан амалга оширилиши белгиланган.

Шу билан бирга, “Ўзбектелеком” АК телекоммуникация тармоқларида станция иншоотларининг узлуксиз ва барқарор ишлашини таъминлаш ҳамда линия-кабел хўжалигини техник меъёрда сақлаш ва кўрсатилаётган хизматлар сифатини янада яхшилаш мақсадида 2022 йил “Дастур” режаси учун Компания:

- маҳаллий телефон тармоғининг линия-кабель хўжаликларини техник меъёрларга келтириш мақсадида 2 500 та ТЖлар, 47 100 та ЯКГ/КРТлар, 4 200,0 км абонент кириш симлари, 4 450,0 км ҳаво алоқа линиялари, 17 000 та телефон қудуқлари, 45 000 та алоқа устунлари, 850 та ОТЖлар, 3 000 та ФТТх жавонлар, 5 700 та сплиттер қурилмалари ҳамда 1 300,0 км оптик абонент кириш симлари жорий ҳамда профилактика ишларини амалга ошириш;

- кўрсатилаётган телекоммуникация хизматлари сифатини янада ошириш, тармоқни ривожлантириш мақсадида ТПП 10x2 50,0 км; ТПП 20x2 50,0 км; ТПП 30x2 50,0; ТПП 50x2 30,0 км; ТПП 100x2 30,0 км узунликларда мисли алоқа кабеллар, 3000,0 км УТР; 1000,0 км П-274 ва ТРБН ҳамда 50 000 км оптик абонент кабель ва сим маҳсулотлари;

- телекоммуникация тармоғининг алоқа линияларига техник хизмат кўрсатаётган ходимлар учун зарур ўлчов ва техник воситалари жумладан, 450 та Скальватель, 220 та Рефлектометр, 450 та оптик пайвандловчи ускуна, 450 та Тестер харид этилиши режалаштирилган;

- телекоммуникация қурилмаларининг узлуксиз ва барқарор ишлашини таъминлаш мақсадида эксплуатацияда бўлган қурилмаларга техник хизмат кўрсатилиши ҳамда захира қисмлар билан таъминланиши кўзда тутилган.

- Компания телекоммуникация тармоғида эксплуатация қилинаётган қурилмаларнинг узлуксиз ва сифатли ишлашини таъминлаш мақсадида

қурилмаларга сервис хизматларини кўрсатиш бўйича шартномалар тузиш учун маблағлар ажратилиши режалаштирилган.

6. “ЎЗБЕКТЕЛЕКОМ” АҚ МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИ

6.1. Компанияда меҳнат ресурсларига эҳтиёж ва уларнинг мавжудлиги

2022 йилда Компания бўйича ўртача ходимлар сони 17 356 тани ташкил этиб, 2021 йилга нисбатан 1 585 тага кўп режалаштирилган.

Янги технологиялар билан ишловчи малакали мутахассисларни жалб этиш ва ишловчи ходимларни сақлаб қолиш, ходимлар турмуш даражасини мунтазам ошириш мақсадида Компания бўйича иш ҳақи фондининг ўсиш суръати 15 фоиз, 2022 йил якунларига кўра ўртача ойлик иш ҳақи 4 924,2 минг сўмга етказилади, ўсиш суръати 15 фоизни ташкил этади.

6.2. Кадрларга қўйиладиган талаблар, уларни ўқитиш зарурияти ва ўқитишни ташкил этиш

“Ўзбектелеком” АҚ фаолиятини янада ривожлантириш, унинг истиқболини белгилашда малакали кадрлар билан таъминлаш ҳамда кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мақсадида, республикамиз ва ҳориждаги жаҳоннинг энг илғор фан ва технологиялари ютуқларини ва замонавий технологияларини жорий қилган етакчи олий таълим муассасалари ҳамда малака ошириш марказлари билан мунтазам равишда ҳамкорлик йўлга қўйилган.

Ушбу йўналишда олиб борилаётган тадбирларни давом эттириш мақсадида, 2022 йилда 7 018 нафар Компания ходимларининг малакасини ошириш режалаштирилган бўлиб, 2 676,4 млн сўм маблағ сарфланиши кўзда тутилмоқда.

Шу жумладан:

- Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академиясида - 6 нафар;

- Абу Райҳон Беруний номидаги Бизнес ва бошқарув республика олий мактабида - 12 нафар;

- Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университетида - 3 нафар;

- Ҳорижий ўқув муассасаларида - 8 нафар ходимларни мақсадли тайёрлаш;

- Абу Райҳон Беруний номидаги Бизнес ва бошқарув республика олий мактаби, Ўзбекистон Республикаси Альпинистлар Федерацияси, Ўзбекистон бухгалтер ва аудиторларнинг ўқув курси ("АССА ДипИФР") ва республикамиздаги бошқа малака ошириш ўқув марказларининг қисқа

муддатли ўқув курсларида ходимлар малакасини ошириш режалаштирилган.

Шунингдек, компания ижроия аппарати, филиал ва корхоналарида махсус ўқув дастурлар, турли семинарлар, конференциялар, техник ўқув машғулотлар ўтказилиши ҳамда раҳбар кадрлар захирасига киритилган номзодларнинг амалий тажрибасини ва малакасини ошириш белгиланган.

7. МОЛИЯВИЙ-ИҚТИСОДИЙ КЎРСАТКИЧЛАР

7.1. Компаниянинг асосий фаолиятидан олинган даромадлари

Компания бўйича 2022 йилда асосий фаолиятидан **5 918** млрд. сўм миқдорида даромад олинди кўзда тутилган бўлиб, бу кўрсаткич 2021 йилга нисбатан 9 фоизга кўпдир.

Даромадларнинг асосий қисмини мобил алоқа хизмати (жами даромаддаги улуши 39 фоиз), экспорт (24,8 фоиз), маълумот узатишдан олинган даромад (27,6 фоиз), каналлар ижарасидан олинган даромад (4 фоиз), маҳаллий телефон алоқаси (1,4 фоиз) халқаро ва шаҳарлараро сўзлашувлар (0,6 фоиз), ва бошқа даромадлар (2,5 фоиз) ташкил этади.

2022 йилда даромадлар ўсишини:

- талаблар янада ошиб бориши ҳисобига мобил алоқаси (8 фоизга ёки 162 млрд. сўмга), маълумотлар узатиш ва интернет (25 фоизга ёки 321,8 млрд. сўмга);

- экспорт хизматлари (4% ёки 50,4 млрд. сўмга);

- дата центр (127 фоизга ёки 2 638 млн сўмга), каби инновацион хизматлар ҳажмини ошириш ҳисобига таъминлаш режалаштирилган.

Шаҳарлараро телефон алоқаси (14 фоизга ёки 238 млн. сўмга) республикада 9 хонали рақамлаш тизимига ўтилгач шаҳарлараро ва зонаичи кўнғироқлар учун ягона тарифга ўтилганлиги сабабли, шунингдек каналлар ижараси (27 фоизга ёки 79,6 млрд. сўмга) оператор ва провайдерлар учун нархлар пасайганлиги ҳамда чегирмалар берилганлиги сабабли камайган.

Бундан ташқари 2022 йилда бошқа даромадлар 54,3 млрд. сўмни ташкил этади. Молиявий фаолиятнинг даромадлари (дивидендлар, фоизлар, молиявий лизинг, валюта курс фарқи) 153,3 млрд. сўм миқдорида режалаштирилган.

Натижада жами даромадлар **6 126** млрд. сўмни ташкил этиб, ўсиш суръати **8** фоиздир.

Харажатлар таркиби

Компания бўйича 2022 йилда жами харажатлар **6 085** млрд. сўм миқдорида режалаштирилган, ўсиш суръати 8 фоиз. Шундан:

Ишлаб чиқариш харажатлари ўтган йилга нисбатан 25 фоизга ортиқ бўлиб, 4 082 млрд. сўмни, жумладан:

- импорт хизматлар 1 291 млрд. сўм, ўтган йилга нисбатан 24 фоиз;
- амортизация қиймати 831 млрд.сўм, ўсиш суръати 15 фоиз;
- иш ҳақи харажатлари 580 млрд.сўм, ўсиш суръати 25 фоиз;
- материал харажатлар 409 млрд.сўм, ўсиш суръати 16 фоиз;
- Бино, транспорт, ЭХМ, компьютер, қурилмалар таъмирлаш харажатлари 156 млрд. сўм, ўсиш суръати 23 фоиз;
- ускуналарга сервис хизмат кўрсатиш ва дастурий таъминот харажатлари 305 млрд. сўм, ўсиш суръати 126 фоиз;
- коммунал хизматлар 84 млрд. сўм, ўсиш суръати 26 фоиз;
- иш ҳақидан ягона ижтимоий тўлов 69 млрд.сўм, ўсиш суръати 26 фоиз;
- бино ва иношоатлар ижараси 67 млрд. сўм, ўсиш суръати 44 фоиз;
- каналлар ижараси 370 382 млн. сўм, ўсиш суръати 24 фоиз;
- ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари 23 млрд. сўм, ўсиш суръати 75 фоиз;
- тармоқлараро уланишлар (интерконнект) 4 млрд. сўм, ўсиш суръати 9 фоиз;
- бошқа харажатлар 256 млрд.сўмни ташкил этиши кутилмоқда.

Давр харажатлари ўтган йилга нисбатан 2 фоизга камайиб 98 фоиз, 1381 млрд. сўмни, жумладан:

Сотиш харажатлари – 466 млрд. сўм, ўсиш 19 фоиз; бунда:

- тўлов тизимлари ва дилерлар бўйича харажатлар 270 млрд. сўм, ўсиш 11 фоиз;
- реклама ва маркетинг харажатлари 50 млрд. сўм, ўсиш 142 фоиз;
- сотув фаолиятидаги ходимлар иш ҳақи харжатлари 123 млрд. сўм, ўсиш суръати 29 фоиз;
- иш ҳақидан ягона ижтимоий тўлов 14 млрд. сўм, ўсиш суръати 29 фоиз;
- иш ҳақи харажатлари 123 млрд.сўм, ўсиш суръати 29 фоиз
- материал харажатлар 3 млрд.сўм, ўсиш суръати 66 фоиз;
- бошқа харажатлар 2 млрд.сўмни ташкил этиши кутилмоқда

Маъмурий харажатлар - 317 млрд. сўм, ўсиш 17 фоиз; бунда:

- мобил алоқа абонентлик номеридан фойдаланганлик учун мажбурий тўлов ва бошқа телекоммуникация хизматлари 179 млрд. сўм, ўсиш 4 фоиз;
- бошқарув ходимлари иш ҳақи харажатлари 98 млрд. сўм, ўсиш суръати 32 фоиз;
- иш ҳақидан мажбурий ижтимоий тўлов 11 млрд. сўм, ўсиш суръати 32 фоиз;

Бошқа харажатлар 597 млрд. сўм. ўсиш суръати 80 фоизни, бунда:

- ТҚТТ (СОРМ) ва бошқа хомийлик тўловлари 164 млрд. сўм,.
- рағбатлантириш ва компенсация тусидаги тўловлар 248 млрд. сўм, ўсиш суръати 29 фоиз;
- солиқлар ва бошқа мажбурий ажратмалар 52 млрд. сўм, ўсиш суръати 15 фоиз;
- лицензия ва бошқа бож тўловлари 35 млрд. сўм, ўсиш суръати 9 фоиз;
- банк харажатлари 6 млрд. сўм, ўтган йилга нисбатан 13 фоиз;
- бошқа харажатлар 52 млрд. сўм.

Молиявий харажатлари 621 млрд. сўмни ташкил этиши режалаштирилган, жумладан:

- валюта курси фарқидан зарарлар 451 млрд. сўм, ўтган йилга нисбатан 85 фоиз;
- қисқа ва узок муддатли банк кредитлари ва лизинг бўйича фоиз тўловлари 161 млрд. сўм, ўтган йилга нисбатан 101 фоиз.

Натижада 2022 йил якуни бўйича соф фойда миқдори 31,5 млрд. сўмни ташкил этиши кутилмоқда.

7.3 Компания томонидан Ҳукумат кафолати ва тўғридан-тўғри жалб этилган чет эл кредитлари

2022 йилда Ҳорижий валютадаги кредитлар бўйича тўловлар миллий валютада қуйидаги ўртача йиллик курсларда келтирилган: 1EURO=12675,6 сўм, 1USD =11249,8 сўм, 1JPY=97,7 сўм.

ОЕСФ кредити – 1995 йилда Ўзбекистон Республикасида телекоммуникациялар тармоғини ривожлантириш (I босқич) лойиҳасини амалга ошириш учун Япония Ҳукумати томонидан Ривожланишга расмий ёрдам (ОДА) дастури доирасида берилган 12 700 млн. Япония йени миқдоридаги кредит маблағлари жалб қилинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 559,4 млн. Япония йени (4,86 млн.АҚШ доллари) миқдорида тўловлар амалга оширилади.

JBIC кредити – 1999 йилда Ўзбекистон Республикасида телекоммуникациялар тармоғини ривожлантириш (II босқич) лойиҳасини амалга ошириш учун Япониянинг Ҳорижий иқтисодий ҳамкорлик жамғармаси томонидан бериладиган 12 692 млн йен миқдоридаги кредит маблағлари жалб қилинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 569,8 млн. Япония йени (4,95 млн.АҚШ доллари) миқдоридаги тўловлар амалга оширилади.

SMBC - Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 23 ноябрдаги 951-сон қарорига мувофиқ, “Sumitomo Mitsui Banking

Corporation” томонидан 1390,54 млн. яп.йени миқдорида “Магистрал ва мултисервиси маълумотлар узатиш тармоқларини кенгайтириш” магистрал тармоқни оптик каналларни зичлаштириш бўйича кредит олиш кўзда тутилган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 503,8 млн.яп.йени (4,37 млн.АҚШ доллари) миқдорида тўловлар амалга оширилади.

JBIC 2 - Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 23 ноябрдаги 951-сон қарорига мувофиқ, Япония халқаро ҳамкорлик банки ва Япониянинг тижорат банклари кредитига хизмат кўрсатиш чоратадбирлари бўйича “Магистрал ва мултисервиси маълумотлар узатиш тармоқларини кенгайтириш” магистрал тармоқни оптик каналларни зичлаштириш бўйича кредит олиш кўзда тутилган. 7 879.72 млн. яп.йени миқдорида кредит жалб қилинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 951,3 млн. яп.йени (8.26 млн.АҚШ доллари) миқдорида тўловлар амалга оширилади.

KfW- 1996 йилнинг 27 августида Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги орқали “Чирчиқ шаҳридаги телекоммуникация тизимларини мукамаллаштириш” лойиҳасини молиялаштириш мақсадида Германия Республикасининг “KfW” банкидан олинган 12,8 млн.евро кредит бўйича 2022 йилда и 0,726 млн.евро (0,64 млн.АҚШ доллари) миқдорида тўловлар амалга оширилади.

Eximbank (Хитой) кредити – 2010 йилда “Ўзбектелеком” АК қишлоқ жойлардаги ахборот коммуникация тизимини ривожлантириш” инвестицион лойиҳасини амалга ошириш учун Эксимбанк (ХХР) кредити 10,72 млн. АҚШ доллари миқдоридаги кредит маблағлари жалб қилинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 0,864 млн. АҚШ доллари миқдорида тўловлар амалга оширилади.

CDB кредити – 2015 йилда “Ўзбектелеком” АК телекоммуникация тармоқларини янада ривожлантириш ва модернизация қилиш лойиҳаси учун Хитой Тараққиёт Банки 100,0 млн.АҚШ доллари миқдоридаги кредит жалб қилинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 16,5 млн.долл миқдоридаги тўловлар амалга оширилади.

CDB кредити – 2019 йилда “Ўзбектелеком” АК кенг поласали уланиш тармоғини ривожлантириш ва Маълумотларни сақлаш ва қайта ишлаш марказини кенгайтириш лойиҳалари учун Хитой Тараққиёт Банки 40 млн.АҚШ доллари миқдоридаги кредит жалб қилинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 11,55 млн. АҚШ доллари миқдоридаги тўловлар амалга оширилади.

Huawei Technologies (Узмобайл 1-лот) товар кредити – 2015 йилда “ЎзМобайл” миллий мобил алоқа операторини ривожлантиришнинг 1 босқичи лойиҳаси учун 118,53 млн. АҚШ долл. миқдорида товар кредити

олинган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 21,36 млн. АҚШ долл миқдорида тўлов амалга оширилади.

Huawei Technologies: 2016 йилда “ЎзМобайл”нинг CDMA-450 стандартида EVDO технологияси бўйича юқори тезликдаги интернет тармоғини ривожлантириш лойихаси учун 6,5 млн. АҚШ долл миқдорида товар кредити олинган ва ушбу кредит бўйича 2022 йилда 0,465 млн. АҚШ долл миқдорида сўнгги тўловлар амалга оширилади.

Huawei Technologies: 2019 йилда “ЎзМобайл” кенг поласали уланиш тармоғини модернизация қилиш, маълумотларни сақлаш ва қайта ишлаш марказини яратиш ҳамда DWDM транспорт тармоғини кенгайтириш лойихалари учун 57 млн. АҚШ долл миқдорида товар кредити олинган ва ушбу кредит бўйича 2022 йилда 19,4 млн. АҚШ долл миқдорида тўловлар амалга оширилади.

Huawei Technologies: 2019 йилда “Ўзбектелеком” АК Телекоммуникация инфратузилмасини модернизация қилиш ва кенгайтириш” лойихаси учун 70 млн. АҚШ долл миқдорида товар кредити олинган ва ушбу кредит бўйича 2022 йилда 19,4 млн. АҚШ долл миқдорида тўловлар амалга оширилади.

ZTE Corporation кредити – 2017 йилда “ЎзМобайл” миллий мобил алоқа операторини ривожлантириш учун “ZTE Corporation” компанияси 86,3 млн. АҚШ долл. миқдорида товар кредити ажратган. Мазкур кредит бўйича 2022 йилда 16,4 млн. АҚШ долл тўлов амалга оширилади.

ZTE Corporation: 2019 йилда FTTH технологияси бўйича кенг поласали уланиш тармоғини модернизация қилиш лойихаси доирасида “Ўзбектелеком” АК томонидан 15,1 млн. АҚШ долл. миқдорида кредит олинган бўлиб, 2022 йилда 7,59 млн. АҚШ долл. миқдорида тўлов амалга оширилади.

ZTE Corporation: 2019 йилда Республиканинг ғарбий ҳудудларида “ЎзМобайл” кенг поласали уланиш тармоғини модернизация қилиш лойихаси доирасида “Ўзбектелеком” АК томонидан 9,6 млн. АҚШ долл. миқдорида кредит олинган бўлиб, 2022 йилда 4,98 млн. АҚШ долл. миқдорида тўлов амалга оширилади.

ZTE Corporation: 2019 йилда “ЎзМобайл” мобил алоқа тармоғини модернизация қилиш лойихаси доирасида “Ўзбектелеком” АК томонидан 9,9 млн. АҚШ долл. миқдорида кредит олинган бўлиб, 2022 йилда 4,82 млн. АҚШ долл. миқдорида тўлов амалга оширилади.

ZTE Corporation: 2019 йилда “Ўзбектелеком” АК Телекоммуникация инфратузилмасини модернизация қилиш ва кенгайтириш” лойихаси доирасида “Ўзбектелеком” АК томонидан 11,94 млн. АҚШ долл.

миқдорида кредит олинган бўлиб, 2022 йилда 2,82 млн. АҚШ долл. миқдорида тўлов амалга оширилади.

Искратель: 2019 йилда “Ўзбектелеком” АК Телекоммуникация инфратузилмасини модернизация қилиш ва кенгайтириш” лойиҳаси лойиҳаси доирасида “Ўзбектелеком” АК томонидан 25 млн. АҚШ долл. миқдорида кредит олинган бўлиб, 2022 йилда 6,86 млн. АҚШ долл. миқдорида тўлов амалга оширилади.

ИЛОВАЛАР

“Ўзбектелеком” АК даромадлари структураси (минг. сўм)

№	Даромадлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
	ЖАМИ ДАРОМАДЛАР	5 686 292 979	6 126 006 023	108%
I	АСОСИЙ ФАОЛИЯТ БЎЙИЧА ЖАМИ ДАРОМАДЛАР (Ф-2 шакли 010-сатри)	5 429 853 207	5 918 328 666	109%
1.	Халқаро операторлардан олинган даромад	1 415 871 123	1 466 310 491	104%
2.	Каналлар ижараси бўйича даромадлар	251 828 010	235 106 041	93%
3.	Халқаро ва шаҳарлараро телефон алоқаси хизматларидан олинган даромад	42 726 512	36 860 165	86%
5	Маҳаллий телефон алоқаси бўйича даромад	89 877 164	80 895 369	90%
6	Маълумотлар узатиш ва Интернет хизматларидан олинган даромад	1 311 453 886	1 633 300 360	125%
8	Мобил алоқа хизматлари даромадлари	2 155 720 048	2 317 717 079	108%
9	Дата-центр хизматлари даромадлари	9 781 249	12 419 016	127%
10	Call-марказнинг интеллектуал хизматлари бўйича даромадлар	11 842 842	11 666 543	99%
11	Телеграф хизматлари даромадлари	813 211	363 076	45%
12	Товарларни сотиш даромадлари	27 888 480	4 206 983	15%
13	Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари (Ф-2 шаклининг 010-сатри)	112 050 682	119 483 542	107%
II	АСОСИЙ ФАОЛИЯТНИНГ БОШҚА ДАРОМАДЛАРИ (Ф-2 шакли 090-сатри)	59 753 489	54 362 148	91%
III	Молиявий фаолият даромадлари	196 686 282	153 315 208	78%

“Ўзбектелеком” АК харажатлари таркиби (минг. сўм)

№	Харажатлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати,%
2.	ЖАМИ ХАРАЖАТЛАР	5 643 558 566		108%
2.1.	Ишлаб чиқариш харажатлари	3 267 877 818	4 082 739 778	125%
2.2.	Давр харажатлари	1 411 349 012	1 381 067 912	98%
2.2.1.	Сотиш харажатлари	390 854 045	466 369 199	119%
2.2.2.	Маъмурий бошқарув харажатлари	271 943 651	317 144 696	117%
2.2.3.	Бошқа операцион харажатлар	748 551 316	597 554 015	80%
2.3.	Молиявий фаолият харажатлари	964 331 735	621 579 734	64%

“Ўзбектелеком” АК ишчи-ходимлари сони ва иш ҳақи жамғармаси

Кўрсаткич номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати,%
Иш ҳақи жамғармаси (млн. сўм)	829 926	1 052 045	110%
Ишчи-ходимлар сони	15 772	17 356	110%
Ўртача ойлик маоши (сўм)	4 266 417	4 924 277	118%

“Ўзбектелеком” АК ишлаб чиқариш харажатлари (минг. сўм)

№	Харажатлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
2.1.	Ишлаб чиқариш харажатлари	3 267 877 818	4 082 739 778	125%
-	Тармоқлараро уланишлар (интерконнект)	4 525 562	4 912 974	109%
-	Каналлар ижараси	298 672	370 382	124%
-	Импорт хизматлар	1 040 083 740	1 291 930 186	124%
-	Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	172 241 277	207 646 040	121%
-	Бино ва иншоотлар ижараси	47 035 218	67 633 682	144%
-	Ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари	13 210 348	23 082 055	175%
-	Коммунал хизматлар	67 419 023	84 851 997	126%
-	Бино ва иншоотлар, транспорт ва компьютер қурилмалар таъмири	118 780 659	146 224 260	123%
-	Ускуна ва қурилмалар бўйича техник қўллаб-қувватлаш ва лицензия харажатлари	135 035 170	305 454 681	226%
-	Автотранспортларни таъмирлаш ва сақлаш	8 032 613	9 795 084	122%
-	Материал харажатлар	352 610 703	409 672 811	116%
-	Бошқа харажатлар	19 459 350	24 947 790	128%
-	Иш ҳақи жамғармаси	466 333 169	580 985 925	125%
-	Иш ҳақидан Ягона ижтимоий тўлов	55 297 175	69 718 311	126%
-	Иш ҳақи бўйича бошқа харажатлар	13 490 323	12 522 940	93%
-	Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги	739 420	1 486 254	201%
-	Транспорт ва логистика харажатлари	925 774	1 086 299	117%
-	Суғурта ва баҳолаш харажатлари	1 650 303	2 082 394	126%
-	Сафарбарлик харажатлари	2 382 205	3 064 489	129%
-	Амортизация ажратмалари	724 446 271	831 153 112	115%
-	Товарларни сотиш бўйича харажатлар	23 880 832	4 118 105	17%

“Ўзбектелеком” АК сотиш харажатлари (минг сўм)

<i>№</i>	Харажатлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
2.2.1.	Сотиш харажатлари	390 854 045	466 369 199	119%
-	Комиссия тўловлари	243 609 600	270 697 258	111%
-	Реклама ва маркетинг	35 919 665	50 923 520	142%
-	Бино ва иншоотлар, транспорт ва компьютер курилмалар таъмири	15 354	36 826	240%
-	Иш ҳақи жамғармаси	96 216 404	123 863 473	129%
-	Иш ҳақидан Ягона ижтимоий тўлов	11 541 768	14 863 616	129%
-	Иш ҳақи бўйича бошқа харажатлар	3 216	249	8%
-	Сафарбарлик харажатлари	420 670	458 747	109%
-	Бино ва иншоотлар ижараси	31 670	0	0%
-	Материал харажатлар	2 095 139	3 481 759	166%
-	Бошқа харажатлар	1 000 559	2 043 751	204%

“Ўзбектелеком” АК маъмурий бошқарув харажатлари (минг сўм)

<i>№</i>	Харажатлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
2.2.2.	Маъмурий бошқарув харажатлари	271 943 651	317 144 697	117%
-	Ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари	2 921 749	4 489 881	154%
-	Иш ҳақи жамғармаси	74 335 311	98 314 595	132%
-	Иш ҳақидан Ягона ижтимоий тўлов	8 963 894	11 797 751	132%
-	Иш ҳақи бўйича бошқа харажатлар	2 401	93	4%
-	Бино ва иншоотлар ижараси	68 215	319 825	469%
-	Коммунал хизматлар	1 822 528	1 829 750	100%
-	Автотранспортларни таъмирлаш ва сақлаш	1 409 546	2 402 281	170%
-	Бино ва иншоотлар, транспорт ва компьютер қурилмалар таъмири	244 711	1 023 300	418%
-	Алоқа ва телекоммуникация хизматлари	172 358 622	179 561 728	104%
-	Суғурта ва баҳолаш харажатлари	674 986	1 085 517	161%
-	Материал харажатлар	1 124 537	4 265 775	379%
-	Ускуна ва қурилмалар бўйича техник-қўллаб қувватлаш ва лицензия харажатлари	782 548	3 243 519	414%
-	Сафарбарлик харажатлари	875 054	460 413	53%
-	Бошқа харажатлар	527 365	1 080 815	205%
-	Вакиллик харажатлари	314 250	137 400	44%
-	Амортизация ажратмалари	5 517 934	7 132 054	129%

“Ўзбектелеком” АК бошқа операцион харажатлари (минг сўм)

<i>№</i>	Харажатлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
2.2.3.	Бошқа операцион харажатлар	748 551 316	597 554 015	80%
-	Банк харажатлар	5 844 826	6 610 887	113%
-	Иш ҳақи жамғармаси	193 041 447	248 880 894	129%
-	Иш ҳақи бўйича бошқа харажатлар	36 096 178	31 394 441	87%
-	Ахборот ва консултация хизматлари	10 656 082	12 429 708	117%
-	Ижтимоий-маданий тадбирлар	7 740 781	11 086 742	143%
-	Солиқлар ва бошқа мажбурий ажратмалар	45 828 415	52 630 451	115%
-	Кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш харажатлари	1 615 953	1 682 236	104%
-	Суғурта ва баҳолаш харажатлари	3 021 337	2 361 676	78%
-	Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги	2 713 584	4 164 961	153%
-	Материал харажатлар	2 374 082	4 205 826	177%
-	Бошқа харажатлар	8 102 857	6 437 813	79%
-	Ускуна ва қурилмалар бўйича техник-қўллаб қувватлаш ва лицензия харажатлари	32 994 063	35 821 626	109%
-	Хомийлик тўловлари	373 126 008	176 839 885	47%
-	Амортизация ажратмалари	102 504	90 762	89%
-	Асосий восита ва бошқа активларни ҳисобдан чиқариш бўйича зарарлар	22 767 454	376 766	2%
-	Ёрдамчи хўжаликлар харажатлари	2 525 745	2 539 341	101%

“Ўзбектелеком” АК молиявий фаолият харажатлари (минг сўм)

№	Харажатлар номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
2.3.	Молиявий фаолият харажатлари	964 331 735	621 579 734	64%
-	Фоиз тўловлари бўйича харажатлар	181 000 235	161 737 195	89%
-	Узоқ муддатли ижара (лизинг) фоиз тўловлари бўйича харажатлар	19 163 716	3 558 457	19%
-	Валюта курси фарқи бўйича зарарлар	758 490 719	451 442 317	60%
-	Молиявий фаолиятнинг бошқа харажатлари	5 677 066	4 841 765	85%

“Ўзбектелеком” АК молиявий натижалари (минг сўм)

№	Кўрсаткич номи	2021 йил амалда	2022 йил учун режа	Ўсиш суръати, %
10	Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишдан соф тушум	5 429 853 207	5 918 328 666	109%
20	Сотилган маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларнинг таннархи	3 267 877 818	4 082 739 778	125%
30	Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишнинг ялпи фойдаси (зарари)	2 161 975 388	1 835 588 887	85%
40	Давр харажатлари, жами	1 411 349 012	1 381 067 912	98%
50	Сотиш харажатлари	390 854 045	466 369 200	119%
60	Маъмурий харажатлар	271 943 651	317 144 697	117%
70	Бошқа операцион харажатлар	748 551 316	597 554 015	80%
90	Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	59 753 488	54 362 148	91%
100	Асосий фаолиятнинг фойдаси (зарари)	810 379 865	508 883 124	63%
110	Молиявий фаолиятнинг даромадлари, жами	196 686 282	153 315 208	78%
120	Дивидендлар шаклидаги даромадлар	958 354	1 162 524	121%
130	Фоизлар шаклидаги даромадлар	24 028 808	42 970 847	179%
140	Валюта курси фарқидан даромадлар	171 699 120	109 181 836	64%
150	Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари			
170	Молиявий фаолият бўйича харажатлар	964 331 735	621 579 734	64%
180	Фоизлар шаклидаги харажатлар	181 000 235	161 737 195	89%
190	Узоқ муддатли ижара (молиявий лизинг) бўйича фоизлар шаклидаги харажатлар	19 163 715	3 558 457	19%
200	Валюта курси фарқидан зарарлар	758 490 718	451 442 317	60%
210	Молиявий фаолият бўйича бошқа харажатлар	5 677 065	4 841 764	85%
220	Умумхўжалик фаолиятининг фойдаси (зарари)	42 734 412	40 618 598	95%
240	Даромад (фойда) солигини тўлагунга қадар фойда (зарар)	42 734 412	40 618 598	95%
250	Даромад (фойда) солиғи	17 457 442	9 149 004	52%
260	Фойдадан бошқа солиқлар ва йиғимлар	0	0	
270	Ҳисобот даврининг соф фойдаси (зарари)	25 276 969	31 469 593	124%

"Ўзбектелеком" АК кредит мажбуриятлари тўғрисида маълумот

I Амалдаги кредит шартномалари бўйича тўловлар

AKIII долл.

№	Кредитор	кредит валютаси	тўлов тури	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	2022	
Хорижий валютадаги кредитлар				асосий қарз	12 770 319	11 647 096	15 581 061	8 773 054	22 282 196	10 127 719	15 830 319	11 647 211	16 503 873	8 773 054	12 286 861	11 474 575	157 697 337
				%	1 147 208	64 283	1 330 781	218 355	2 030 954	1 131 553	896 246	63 733	1 128 154	112 858	1 991 777	1 064 967	11 180 867
				жами	13 917 527	11 711 378	16 911 841	8 991 408	24 313 150	11 259 272	16 726 565	11 710 943	17 632 028	8 885 911	14 278 638	12 539 543	168 878 204
1	China Development Bank (CDB \$100 млн.)	USD	асосий қарз	0	0	7 692 308	0	0	0	0	0	7 692 308	0	0	0	15 384 615	
				%	0	0	645 355	0	0	0	0	492 038	0	0	0	1 137 393	
				жами	0	0	8 337 662	0	0	0	0	8 184 346	0	0	0	16 522 009	
2	Миллий Банк (NBU) Давлат кафолати остида олинган (4 та шартнома)		асосий қарз	5 357 266	0	2 011 908	0	3 404 962	0	5 357 266	0	1 985 053	0	3 359 513	0	21 475 966	
				%	921 493	0	184 531	0	719 713	0	783 388	0	140 109	0	682 704	0	3 431 937
				жами	6 278 758	0	2 196 439	0	4 124 674	0	6 140 654	0	2 125 162	0	4 042 216	0	24 907 903
3	Overseas Economic Cooperation Fund (OECF) Давлат кафолати остида олинган	JPY	асосий қарз	0	0	0	0	0	2 647 371	0	0	0	0	0	2 611 842	5 259 214	
				%	0	0	0	0	277 212	0	0	0	0	0	235 710	512 922	
				жами	0	0	0	0	2 924 584	0	0	0	0	0	2 847 552	5 772 136	
4	Japan Bank for International Cooperation (JBIC) Давлат кафолати остида олинган	JPY	асосий қарз	0	0	0	0	0	2 063 919	0	0	0	0	0	2 036 220	4 100 139	
				%	0	0	0	0	358 334	0	0	0	0	0	333 251	691 584	
				жами	0	0	0	0	2 422 253	0	0	0	0	0	2 369 471	4 791 723	
5	KfW Development Bank (KfW) Давлат кафолати остида олинган	EUR	асосий қарз	0	141 802	0	0	141 859	0	0	141 917	0	0	141 974	0	567 552	
				%	0	64 283	0	65 217	0	0	63 733	0	0	63 048	0	256 281	
				жами	0	206 084	0	207 077	0	0	205 650	0	0	205 023	0	823 833	
6	Huawei Technologies Co., Ltd.	USD	асосий қарз	3 740 000	9 690 000	5 305 417	5 100 000	0	4 845 000	6 800 000	9 690 000	4 845 000	5 100 000	0	4 845 000	59 960 417	
				%	0	500 895	0	0	0	496 007	0	496 007	0	0	0	1 988 916	
				жами	3 740 000	9 690 000	5 806 312	5 100 000	0	5 341 007	6 800 000	9 690 000	5 341 007	5 100 000	0	5 341 007	61 949 332
7	ZTE Corporation	USD	асосий қарз	3 101 625	1 243 865	0	3 101 625	8 213 946	0	3 101 625	1 243 865	1 410 084	3 101 625	8 213 946	1 410 084	34 142 291	
				%	0	0	0	1 246 024	0	0	0	0	0	1 246 024	0	2 492 049	
				жами	3 101 625	1 243 865	0	3 101 625	9 459 971	0	3 101 625	1 243 865	1 410 084	3 101 625	9 459 971	1 410 084	36 634 340
8	Nexign Solutions, LLC	USD	асосий қарз	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
				%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
				жами	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	Iskratel LLC	USD	асосий қарз	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	6 857 143	
				%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
				жами	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	571 429	6 857 143	
10	АЛОКА БАНК (валюта)	USD	асосий қарз	0	0	0	0	9 950 000	0	0	0	0	0	0	0	9 950 000	
				%	225 715	0	0	218 355	0	0	112 858	0	0	112 858	0	669 785	
				жами	225 715	0	0	218 355	9 950 000	0	112 858	0	0	112 858	0	10 619 785	
Миллий валютадаги кредитлар				асосий қарз	1 740 163	1 404 703	1 412 046	1 395 853	1 364 592	1 073 326	1 570 258	1 397 385	1 028 466	930 515	887 356	874 383	15 079 044
				%	670 144	632 971	597 607	601 023	563 798	560 350	538 325	510 222	501 388	478 296	466 231	453 193	6 573 547
				жами	2 410 307	2 037 673	2 009 652	1 996 875	1 928 390	1 633 676	2 108 583	1 907 607	1 529 854	1 408 811	1 353 587	1 327 576	21 652 591
1	АЛОКА БАНК АТБ	UZS	асосий қарз	916 551	912 064	907 123	902 366	897 478	892 772	887 935	883 124	878 493	873 734	869 153	864 444	10 685 237	
				%	600 112	579 434	546 814	560 513	529 768	534 559	514 663	497 160	496 499	475 624	464 582	451 834	6 151 539
				жами	1 516 663	1 491 499	1 453 937	1 462 879	1 427 245	1 427 331	1 402 597	1 380 284	1 374 993	1 349 358	1 333 734	1 316 275	16 936 796
2	НАНО ЛИЗИНГ МЧЖ	UZS	асосий қарз	823 612	492 638	504 923	493 486	467 114	180 555	682 323	514 261	149 972	56 781	18 203	9 940	4 393 807	
				%	70 032	53 537	50 793	40 510	34 031	25 790	23 662	13 062	4 889	2 672	1 649	1 361	321 988
				жами	893 644	546 175	555 716	533 996	501 145	206 345	705 985	527 323	154 861	59 453	19 852	11 300	4 715 795
Жами				асосий қарз	14 510 482	13 051 798	16 993 106	10 168 906	23 646 788	11 201 045	17 400 577	13 044 596	17 532 339	9 703 568	13 174 217	12 348 959	172 776 381
				%	1 817 352	697 253	1 928 387	819 377	2 594 752	1 691 903	1 434 571	573 955	1 629 542	591 154	2 458 008	1 518 160	17 754 414
				жами	16 327 834	13 749 052	18 921 494	10 988 284	26 241 541	12 892 948	18 835 147	13 618 551	19 161 882	10 294 722	15 632 225	13 867 119	190 530 795

II Янги лойиҳалар бўйича олинши қўтилаётган кредитлар бўйича тўловлар

1	167 85% JBIC	JPY	Оси.долг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
				%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	142 819	
				итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	142 819	
2	167 15% SMBC	JPY	Оси.долг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
				%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	483 915	
				итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	483 915	
Жами				Оси.долг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	483 915	
				итого	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	483 915	

III Шу жумладан давлат кафолати остида олинган кредитлар

			асосий қарз	0	141 802	2 011 908	0	3 546 821	4 711 290	0	141 917	1 985 053	0	3 501 487	4 648 063	20 688 340	
				%	64 283	184 531	0	784 930	635 546	0	63 733	140 109	0	745 752	568 960	3 187 844	
				жами	0	206 084	2 196 439	0	4 331 751	5 346 836	0	205 650	2 125 162	0	4 247 239	5 217 023	23 876 184

